

Key question 2: Is the British government responsible for the devastating impact of the Great Famine in Ireland?

English	Gaeilge
Is the British government responsible for the devastating impact of the Great Famine in Ireland?	An bhfuil rialtas na Breataine freagrach as tionchar uafásach an Ghorta Mhóir in Éirinn?
The Great Famine	An Gorta Mór
potato blight	dúchan na bprátaí
soup kitchen	teach anraith
Poor Law	Dlí na mBocht
tenant	tionónsta
tenant farmer	feirmeoir tionónsta
landlord	tiarna talún
rates	rátaí
rent	cíos
eviction	díshealbhú
potato crops	barra prátaí
crop failure	loiceadh bairr
starvation	gorta
disease	galar
emigrate	téigh ar imirce
emigration	eisimirce
funding	maoiniú
land reform	leasú chóras na talún
work scheme	scéim oibre
workhouse	teach na mbocht
labourer	saothraí
smallholding	gabháltas beag
laissez-faire economics	eacnamaíocht laissez-faire
poverty	bochtaineacht
relief	fóirithint
aid	cabhair
import (v.)	importáil
export (v.)	easportáil
grain	grán
corn	arbhar
charity	carthanacht
donation	tabhartas
The United Kingdom of Great Britain and Ireland	Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus na hÉireann

empire	impireacht
policy	polasaí
population	daonra

Key question 3: Should the British government be blamed or praised for the partition of Ireland?

English	Gaeilge
Should the British Government be blamed or praised for the partition of Ireland?	Ar chóir Rialtas na Breataine a cháineadh nó a mholadh as críochdheighilt na hÉireann?
partition	críochdheighilt
Protestant	Protastúnach
Catholic	Caitliceach
cultural nationalism	náisiúnachas cultúrtha
religious identity	féiniúlacht reiligiúnach
political identity	féiniúlacht pholaitiúil
seize power	gabh cumhacht
majority	tromlach
Plantation of Ulster	Plandál Uladh
colonialism	coilíneachas
Home Rule	Rialtas Dúchais
independence	neamspleáchas
The Easter Rising	Éirí Amach na Cásca
parliamentary democracy	daonlathas parlaiminteach
revolutionary politics	polaitíocht réabhlóideach
general election	olltoghchán
civil war	cogadh cathartha
The Anglo-Irish treaty	an Conradh Angla-Éireannach
govern	rialai
World War I	an Chéad Cogadh Domhanda
The Irish War of Independence/The Anglo-Irish War	Cogadh na Saoirse/an Cogadh Angla-Éireannach
prime minister (UK)	príomh-aire

Key question 4: Who is to blame for the slow progress of the peace process in Northern Ireland?

English	Gaeilge
Nationalists should be blamed for the slow progress of the peace process in Northern Ireland	Ba chóir an locht a chur ar náisiúnaithe as dul chun cinn mall maidir le próiseas na síochána i dTuaisceart Éireann
Unionists should be blamed for the slow progress of the peace process in Northern Ireland	Ba chóir an locht a chur ar aontachtaithe as dul chun cinn mall maidir le próiseas na síochána i dTuaisceart Éireann
The Peace Process	Próiseas na Síochána
nationalist	náisiúnaí
republican	poblachtach
unionist	aontachtaí
loyalist	dílseoir
campaign	feachtas
Northern Ireland	Tuaisceart Éireann
party	páirtí
The Catholic community	An pobal Caitliceach
The Protestant community	An pobal Prostúnach
Belfast Agreement/Good Friday Agreement	Comhaontú Bhéal Feirste/Comhaontú Aoine an Chéasta
Northern Ireland Assembly	Tionól Thuaisceart Éireann
paramilitary (n.)	paraíomíleatach
devolution	dílárú
devolved government	rialtas díláraithe
executive	feidhmeannas
decommission	díchoimisiúnaigh
ceasefire	sos comhraic
RUC (Royal Ulster Constabulary)	Constáblacht Ríoga Uladh
PSNI (Police Service of Northern Ireland)	SPTÉ (Seirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann)
Irish Language Act	Acht na Gaeilge
Ulster Scots (language)	An Ultais
dissident (n.)	easaontóir
terrorism	sceimhlitheoireacht
reunification	athaontú
referendum	reifreann
border poll	pobalbhreith ar cheist na teorann
Brexit	Breatimeacht
Secretary of State for Northern Ireland	Rúnaí Stát Thuaisceart Éireann

DUP (Democratic Unionist Party)	Páirtí Aontachtach Daonlathach
UUP (Ulster Unionist Party)	Páirtí Aontachtach Uladh
SDLP (Social Democratic and Labour Party)	Páirtí Sóisialta agus Daonlathach an Lucht hOibre
Alliance Party	Partí Comhguailíochta
Green Party	Comhaontas Glas
power sharing	comhroinnt cumhachta
violence	foréigean
parade	paráid/mórshiúl
Parades Commission	Coimisiún na Mórshiúlta
Orange Order	an tOrd Oráisteach
hard border	teorainn chrua
soft border	teorainn bhog
Northern Ireland Protocol (abb.)	Prótacal Thuaisceart Éireann
Protocol on Ireland/Northern Ireland (off.)	Prótacal Éireann/Thuaisceart Éireann
Irish Sea border	teorainn i Muir Éireann

Debating

English	Gaeilge
evaluate	meas
analysis	déan anailís ar
sources	foinsí
primary source	foinse príomha
secondary source	foinse tánaisteach
debate (n.)	díospóireacht
team	foireann
rebuttal	frisnéis
chair (n.)	cathaoirleach
judge (n.)	moltóir